

Voetbal in Turnhout door de jaren heen

Aflevering 1: De oprichting van Turnhout Sport

De oprichting van Turnhout Sport, de rechtstreekse voorloper van het huidige KFC Turnhout, was eveneens het resultaat van een fusie. Deze vond plaats in 1912, 103 jaar geleden dus. Het was het begin van een verhaal dat nu al meer dan een eeuw duurt. Maar het begon allemaal in het Sint-Victorinstituut.

Aftrap in het Sint-Victorinstituut

Algemeen wordt aangenomen dat het voetbal ontstaan is in het Verenigd Koninkrijk, wellicht in Engeland. Hier is ook de oudste professionele voetbalclub ter wereld gesticht, Notts County FC. Internationaal ontstonden de Fédération Internationale de Football Association (FIFA) in 1904 en de Union of European Football Associations (UEFA) in 1954. In België ontstonden de eerste voetbalclubs vanaf 1880 vooral in en rond Antwerpen, Brussel, Brugge en Luik: Antwerp FC heeft het stamnummer 1. In 1895 werd de Union Belge des Sociétés de Football Association opgericht, de latere KBVB.

Ook in Turnhout won de voetbalsport bij de jeugd aan bekendheid en populariteit. Het eerst werd er (wellicht) gevoetbald op de speelplaats van het Sint-Victorinstituut, een school

gesticht in 1899. E.H. Janssens, sinds 1900 aalmoezenier van de school, geldt als de pionier van het Turnhoutse voetbal. In juli 1907 ontstond in de school de club Excelsior, later gevolgd door Ons Vermaak.

Scholen concurreren

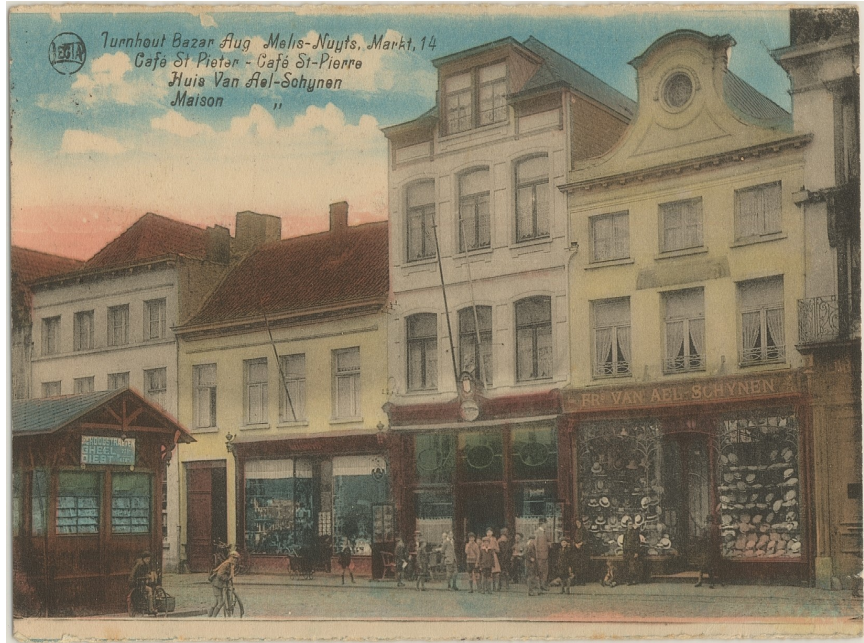
Het concurrerende Sint-Jozefcollege kreeg met Union Sportive ook zijn eigen ploeg. Aanvankelijk werd er gevoetbald op een stuk grond achter het atelier van de tram aan de Merodelei en in de Prinsenstraat naast het tramstation (nu de stelplaats van de Lijn aan de Merodelei). Maar protesten van de omwonenden maakten de verhuis naar een andere plaats noodzakelijk. Pastoor Janssens kon echter spoedig een terrein van 1 hectare 20 centiare kopen achter de zogenaamde Lokerenrij. Het was de plaats van het latere stadion Villapark aan de Gierledreef, vlakbij de Ringlaan. Het speelveld werd afgebakend met een houten omheining afkomstig van een net afgelopen tentoonstelling en aanvankelijk waren enkel scholieren en oud-leerlingen van het Sint Victor toegelaten op het speelveld.

Vele vaders en moeders aanzagen met lede ogen dat hun zonen zich waagden aan het toen nog als vulgair aangeschreven voetbalspel en de drie clubs kregen nauwelijks steun.

sigmund

Delidís
vers op maat

alvo **Peeters Govers**

Café Sint-Pieter op de Grote Markt was het clublokaal van Turnhout Sport. Collectie Stadsarchief Turnhout.

steun. Union Sportive ging dan ook ten onder, terwijl ook Ons Vermaak wegwijnde. Een fusie met Excelsior drong zich dan ook op, wat zou gebeuren in 1912.

vanaf het seizoen 1912-1913 kon uitkomen in de voetbalcompetitie. We geven hieronder een verslag van de oprichtingsvergadering afkomstig uit het weekblad *De Kempenaar*.

Oprichting Turnhout Sport

Op 11 februari 1912 vergaderden bestuursleden van de concurrerende Turnhoutse voetbalverenigingen Excelsior en Ons Vermaak in (het nog altijd bestaande) café Sint-Pieter op de Markt om de krachten te bundelen. En dit lukte, want op 25 februari 1912 vond de formele stichtingsvergadering plaats van Turnhout Sport. Eerste voorzitter van de nieuwe club werd Jules Boone, telg van een voor-aanstaande Turnhoutse familie. Erevoorzitter werd industrieel en schepen François du Four. Café Sint-Pieter werd het clublokaal. Turnhout Sport sloot aan bij de Voetbalbond, waardoor de club

“Een hele tijd verliep sedert er inzake voetballen in onze stad nog eens iets meldenswaardigs voorviel; en 't scheen alsof het voetballen in onze stad opgehouden had – symbool der spreekwoordelijke nieuwsgezindheid der Turnhoutsche jongelingen. En 't was wezenlijk zoo; of nu de heete zomer daar schuld aan heeft, weet ik niet. Maar onze jongens werden in alle geval luier in 't oefenen of dachten ze misschien geen oefening meer noodig te hebben? Zoo kwam het dat het voetballen minder aantrekkelijk gevonden werd?

Is een fusie nodig?

Zoals toen de toestand werd, was het niet meer houdbaar voor de meerdere clubs onzer stad, doch zooals het overal gebeurt, beletten na-ijver en eigenbewustzijn het samenkomen der verschillende voetbalverenigingen. Pogingen daartoe aangewend, werden ras opgegeven daar ze nutteloos bleken te zijn. Maar was er dan toch geen middel om tot één grooten club te geraken. 't Was alsdan, toen alles weer rustig scheen, dat eenige trouwe voetballers, het oogenblik uitgelezen vonden, om een laatste poging aan te wenden en eene andere tactiek te volgen, om tot hetzelfde doel te geraken: één club voor gansch Turnhout.

Onverpoosd werd er gewerkt, geredetwist en overlegd. Moeilijk was het werk daar duizenden hinderpalen den vooruitgang afsloten, doch 'werk overwint alles' en dra mochten wij ons werk met eenen

schoonen uitslag bekroond zien. 'Eendracht maakt macht', dit begrepen we alras toen we op de stichtingsvergadering een overgroot deel aanwezigen konden tellen en als lid opschrijven en we reeds in de toekomst Turnhout Sport door ledental en bedrevenheid in het spel zagen!

Thans, nu de nieuwe club gesticht is, dient de weg van vooruitgang ingeslagen! 'Door eendracht sterk', dit weze de leuze der nieuwe club; dat broederlijkheid, tucht en trouwe onderhouding der standregelen de leden nauw verbinde, en dan zal weldra, Turnhout op één der sterkste elftallen der provincie Antwerpen mogen bogen. Goed heil dan, 'Turnhout Sport' vastberaden en vol iever aan 't werk; dat dit jaar voor u eene onafgebroken reeks van zegepralen moge zijn!"

Sam Van Clemen

Volgende keer in Blauwwit De inhuldigingswedstrijd tegen Union Sint-Gillis

Guy Franken
Bedrijfsrevisor